

Pilotní analýza alternativních metod šetření příjezdového cestovního ruchu

Prezentace hlavních výsledků

SBĚR DAT V LOKALITÁCH

POROVNÁNÍ F2F A GSM SBĚRU DAT

Hlavní výsledky

Hlavní výsledky

CELKOVÝ POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ <u>Z ČR</u> CELKEM	
Naměřeno F2F	13.557
Naměřeno GSM	12.821
Rozdíl GSM a F2F (ABS.) záporné znaménko popisuje nižší hodnotu u GSM měření	-736
Rozdíl GSM a F2F (%) záporné znaménko popisuje nižší hodnotu u GSM měření v %	-5,4%

CELKOVÝ POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ <u>ZE ZAHRANIČÍ</u> CELKEM	
Naměřeno F2F	4.484
Naměřeno GSM	4.879
Rozdíl GSM a F2F (ABS.) záporné znaménko popisuje nižší hodnotu u GSM měření	395
Rozdíl GSM a F2F (%) kladné znaménko popisuje vyšší hodnotu u GSM měření v %	8,8%

Důvody drobných rozdílů ve výsledných hodnotách měření GSM a F2F metodou:

- odlišný způsob sběru dat
- statistická extrapolace zákazníků O2 při GSM sběru dat
- nespolupráce turistů se sběrateli F2F měření.

Hlavní výsledky

TUZEMŠTÍ NÁVŠTĚVNÍCI DLE LOKALIT (2 DNY)				
	F2F	GSM	Rozdíl (ABS.)	Rozdíl (%)
TELČ	3.357	3.273	-84	-2,5%
ZOO LEŠNÁ	1.586	1.619	33	2,1%
ADRŠPACH	2.611	2.334	-277	-10,6%
KARLŠTEJN	1.809	1.562	-247	-13,7%
OC OLYMPIA	4.194	4.033	-161	-3,8%
<i>SUMA</i>	<i>13.557</i>	<i>12.821</i>	<i>-736</i>	<i>-5,4%</i>

Výsledky jsou dobře porovnatelné vzhledem k velmi vysokým počtům pozorování.

ZAHRANIČNÍ NÁVŠTĚVNÍCI DLE LOKALIT (2 DNY)				
	F2F	GSM	Rozdíl (ABS.)	Rozdíl (%)
TELČ	888	1.145	257	28,9%
ZOO LEŠNÁ	122	114	-8	-6,6%
ADRŠPACH	1.915	1.696	-219	-11,4%
KARLŠTEJN	1.109	1.563	454	40,9%
OC OLYMPIA	449	361	-88	-19,6%
<i>SUMA</i>	<i>4.483</i>	<i>4.879</i>	<i>396</i>	<i>8,8%</i>

Velmi krátký časový úsek a omezená lokalita vede k určitým předpokládaným rozdílům výsledných hodnot.

Hlavní výsledky

ZAHRANIČNÍ NÁVŠTĚVNÍCI DLE SKUPIN ZEMÍ POBYTU					
	Naměřeno F2F	Naměřeno GSM	Rozdíl (ABS.)	Rozdíl (%)	Státy v oblasti
Východní Evropa	2 220	2 350	130	5,9%	UKRAJINA, SLOVENSKO, POLSKO, MAĎARSKO, MOLDÁVIE, RUMUNSKO, BULHARSKO, MAKEDONIE
Západní Evropa	1 056	1 126	70	6,6%	NĚMECKO, VELKÁ BRITÁNIE, RAKOUSKO, FRANCIE, NIZOZEMÍ, ŠVÝCARSKO, IRSKO, FRANCE
Asie	488	789	301	61,6%	KOREA, JAPONSKO, ČÍNA, KAZACHSTÁN, INDONÉZIE, TAIWAN, FILIPÍNY, MALAJSIIE, THAJSKO, VIETNAM, INDIE
Rusko	204	82	-122	-59,8%	RUSKÁ FEDERACE
Blízký východ	137	105	-32	-23,3%	IZRAEL, TURECKO, SAUDSKÁ ARÁBIE, KUVAJT, JEMEN, SAE
Jižní Evropa	137	186	49	35,7%	ITÁLIE, PORTUGALSKO, ŠPANĚLSKO, KYPR, ALBÁNIE, ŘECKO
Severní Amerika	101	80	-21	-20,8%	USA, KANADA
Severní Evropa	47	94	47	100%	ŠVÉDSKO, DÁNSKO, NORSKO, FINSKO
Austrálie	28	35	7	25,0%	AUSTRÁLIE, NOVÝ ZÉLAND
Jižní Amerika	20	32	12	60,0%	BRAZÍLIE, CHILE, ARGENTINA, MEXIKO
Afrika	7	0	-7	-100%	Všechny země Afriky (JIHOAFRICKÁ REPUBLIKA, SUDÁN, ALŽÍR)

Ukázka zahraniční návštěvnosti na lokalitě KARLŠTEJN

ZAHRAŇIČNÍ NÁVŠTĚVNÍCI DLE SKUPIN ZEMÍ POBYTU				
	Naměřeno F2F	Naměřeno GSM	Rozdíl GSM a F2F (ABS.)	Rozdíl GSM a F2F (%)
Východní Evropa	349	404	55	16%
Západní Evropa	277	473	196	71%
Rusko	109	80	-29	-27%
Jižní Evropa	102	155	53	52%
Asie	92	216	124	135%
Severní Amerika	55	40	-15	-27%
Blízký východ	31	81	50	161%
Severní Evropa	28	53	25	89%
Austrálie	22	35	13	59%
Jižní Amerika	20	26	6	30%

Určitá míra omezení vzhledem k organizovaným zájezdům (viz níže) a krátkému časovému období

Komplikace u zájezdů a koeficientu (viz níže)

V absolutních číslech se jedná o jednotky, maximálně desítky osob.

- U lokality Karlštejn bylo náročnější sčítat cizince v rámci koňských povozů. (Tuzemští je nepoužívali)
- Západní Evropa (Německo, Rakousko, V. Británie) a Asie (Japonsko, Korea):
 - A. Efekt zájezdů, kdy tazatelé občas hůře odhadovali celkový počet účastníků
 - B. Relativně vysoký koeficient přepočtu u GSM měření, což vede k určitému snížení spolehlivosti při přepočtu relativně malého počtu zachycených SIM Asiatických v síti

Ukázka zahraniční návštěvnosti na lokalitě KARLŠTEJN

ZAHRAŇIČNÍ NÁVŠTĚVNÍCI DLE SKUPIN ZEMÍ POBYTU					NA DELŠÍM OBDOBÍ	
	Naměřeno F2F	Naměřeno GSM	Rozdíl GSM a F2F (ABS.)	Rozdíl GSM a F2F (%)	Rozdíl GSM a F2F (ABS.)	Rozdíl GSM a F2F (%)
Východní Evropa	349	404	55	16%	315	-10%
Západní Evropa	277	473	196	71%	331	20%
Rusko	109	80	-29	-27%	150	38%
Jižní Evropa	102	154	52	51%	206	102%
Asie	92	216	124	135%	107	16%
Severní Amerika	55	40	-15	-27%	44	-20%
Blízký východ	31	81	50	161%	17	-47%
Severní Evropa	28	53	25	89%	37	32%
Austrálie	22	35	13	59%	45	103%
Jižní Amerika	20	26	6	30%	56	180%

Výrazné zlepšení.

Příliš nízké počty pro validní porovnání.

Stochastický proces s koeficienty stanovenými na delším časovém období (1 měsíc) vede k výraznému přiblížení výsledků GSM měření k hodnotám zjištěným F2F měřením.

Při měření počtu turistů na delším časovém období než 1 den by odpadlo také zatížení náhodou chybou, která by v průběhu delšího měření konvergovala k nule.

Hlavní výsledky

MOBILNÍ TELEFONY				
	ČR		ZAHRANIČÍ	
Bez MT	1.212	9 %	404	9 %
1 aktivní SIM	11.822	87 %	4.002	89 %
2 aktivní SIM	453	3 %	59	1 %
3+ aktivních SIM	70	1 %	18	1 %

91 % osob **vlastní** mobilní telefon.

V době návštěvy má **87 %** tuzemských a **89 %** zahraničních návštěvníků **aktivní pouze 1 SIM**.

Rozdíly mezi tuzemskými a zahraničními návštěvníky lokalit v těchto charakteristikách prakticky neexistují.

Doporučení

Shrnutí

VÝHODY A LIMITY GSM MĚŘENÍ

VÝHODY

- Metodika využívá reálně naměřená data
- Měření je postaveno na robustním „panelu“ v řádech milionů uživatelů
- Měření probíhá on-line a není závislé na jakýchkoliv terénních šetřeních a eliminuje vliv lidského faktoru
- Měření je stabilní a kontinuální, což umožňuje porovnávat výsledky v čase
- Přepočet pro odhad celé populace turistů je postaven na stabilní a pevné aproximační funkci
- Metodika je použitelná i pro měření vnitrostátního a outgoingového cestovního ruchu

LIMITY

- Metodika není použitelná pro získání kvalitativních či osobnostně vázaných charakteristik

S ohledem na aktuálně dostupné technologie je GSM měření nejefektivnější a nejpřesnější metodika pro získání kvantitativních charakteristik v oblasti cestovního ruchu.

Shrnutí – hodnocení výsledků pilotního měření

Pilotní šetření příjezdového cestovního ruchu

- ✓ U tuzemských návštěvníků metodami F2F a GSM napříč lokalitami srovnatelné výsledky.
- ✗ Rozdílné výsledky měření u států s nízkým počtem turistů v jednotlivých lokalitách.
- ✗ Zahraniční návštěvníci ze států, kde se využívá jiných GSM frekvencí nebo technologií.
- ✗ Případné nahodilé anomálie / jevy (např. místní kulturní / sportovní akce).

Doporučení pro kontinuální měření cestovního ruchu

- ✓ Metodiku GSM u tuzemských turistů je možné aplikovat i pro velké měření, které se s delším časovým obdobím zpřesní.
- ✓ Přesné počty zahraničních návštěvníků je možné získat za předpokladu kontinuálního měření, které chápeme jako stochastický proces, kde odhadujeme některé z komponent.
- ✓ Pro země, kde se používá odlišných mobilních frekvencí / technologií je možné připravit metodiku a modely, které zohledňující specifika domácí mobilní sítě těchto zákazníků.
- ✓ Střední hodnoty měřených veličin eliminují dopady nahodilých jevů. Sledování ukazatelů variability.

GSM měření je schopné efektivně a plnohodnotně nahradit F2F měření kvantitativních charakteristik a doručit přesnější výsledky za předpokladu, že bude realizováno za delší časové období než jsou jednotky dnů nebo řádově větší lokalitu.

Shrnutí a doporučení

V oblasti měření PCR doporučujeme realizovat tzv. hybridní přístup, který kombinuje využití GSM a F2F metodik. Pro měření kvantitativních charakteristik je efektivnější a přesnější použití GSM měření. F2F šetření navrhujeme realizovat pro získání deskriptivních a doplňujících kvalitativních parametrů.

GSM měření je použitelné pro:

- Získání počtu zahraničních návštěvníků na úrovni krajů / příp. turistických regionů a oblastí
- Rozdělení počtu zahraničních návštěvníků podle zemí původu
- Časovou typologii návštěv na jednodenní / vícedenní / tranzitující
- Kontinuální měření na úrovni týdnů / měsíců

Doplňkové moduly mohou rozšířit GSM měření o:

- Vybrané památkové oblasti
- Typické chování vícedenních návštěvníků
- Sezonní aktivity (horská střediska / lázeňské pobyty)
- Odjezdový cestovní ruch
- Vnitrostátní cestovní ruch
- Návštěvnost vybraných webových služeb

F2F měření by mohlo v alternativní podobě sčítání PCR:

- Probíhat na jiných místech než na hraničních přechodech (viz dále doporučení u sčítání ve vnitrozemí)
- Zajišťovat informace ve stejném rozsahu jako současné šetření na hranicích (výdaje, spokojenost návštěvníků...)
- Zajišťovat informace o návštěvě regionů a typologii návštěvníků a porovnávat s výsledky GSM měření
- Zajišťovat informace o mobilním chování zahraničních návštěvníků ČR v takovém rozsahu, aby tyto informace mohly vést k verifikaci koeficientů použitých metodou GSM, která je na F2F šetření nezávislá.

Shrnutí a doporučení

Společně nebo odděleně?

Pro případnou realizaci alternativní metody sčítání PCR doporučujeme, aby byla zajištěna **maximální kooperace mezi poskytovateli GSM a F2F sběru dat.**

Výhody maximální kooperace:

- Operativní porovnávání dosažených výsledků a okamžitou možnost výpočtu množství zahraničních návštěvníků a jejich celkových výdajů
- Okamžité korekce a ověření koeficientů na straně GSM měření, možnosti korekce počtů a struktury dotazovaných návštěvníků pro F2F měření.
- Komplexní výstupy, bez zapojení zástupců zadavatele nebo dalších výdajů za komparativní analýzu

Výhody oddělení obou měření do dvou zakázek:

- Porovnání dvou nezávislých zdrojů informací, což ovšem vyžaduje čas nebo další náklady zadavatele

Po zkušenostech z pilotního šetření doporučujeme zadavateli směřovat případné zavedení alternativní metody měření PCR v podobě, kdy do vypsání veřejné zakázky budou vstupovat oba subjekty společně jako rovnocenní partneři, kteří poskytnou komplexní řešení problematiky.

SBĚR DAT V PRAZE

POROVNÁNÍ GSM SBĚRU DAT A STATISTIK UZ

Detailní popis výstupů měření

	HUZ	IUZ	CELKEM UZ	O2 počet	Odchylka GSM od UZ
Celkem	559 419	106 290	665 708	821 567	23%

V Praze vykazuje GSM měření o 23 % vyšší návštěvnost zahraničními turisty v měsíci září 2015, než statistiky hromadných a individuálních ubytovacích zařízení.

Výsledky rozdělené do **tří kategorií** dle procentuální odchylky GSM měření od statistik ubytovacích zařízení:

Velikost odchylky	Počet a typ států	Důvod
± 30%	27: Evropa a ostatní svět (vyjma zemí níže)	<ul style="list-style-type: none"> • Odlišný způsob sběru dat • Statistická extrapolace zahraničních turistů u GSM • Nižší míra spolupráce turistů a ubytovacích zařízení
> 30%	21: Slovensko, Rumunsko, Polsko a další	<ul style="list-style-type: none"> • Sezónní vlivy: začátek akademického roku, konec sezónních prací • Ubytování u rodiny a známých
> - 30%	6: Americké země, Japonsko, Izrael, Malta	<ul style="list-style-type: none"> • Využívá se jiných GSM frekvencí nebo technologií.

Shrnutí a doporučení

Pilotní šetření příjezdového cestovního ruchu

- ✓ Procentuální odchylka GSM měření se od statistik UZ pohybuje u 27 států v rozmezí $\pm 30\%$.
- ✗ Nižší hodnoty GSM měření u zahraničních států, kde se využívá jiných GSM frekvencí nebo technologií.
- ✗ GSM měření vykazuje vyšší výsledky návštěvnosti u Slovenska a řady dalších východoevropských a jiných států.

Doporučení pro kontinuální měření cestovního ruchu

- ✓ Odchylku u těchto států je možné vysvětlit odlišným způsobem sběru dat, drobnou nepřesností při přepočtu GSM dat, nebo předpokládanou nižší mírou spolupráce turistů a ubytovacích zařízení.
- ✓ Pro země, kde se používá odlišných mobilních frekvencí / technologií je možné připravit metodiku a modely, které zohledňují specifika domácí mobilní sítě těchto zákazníků.
- ✓ U těchto specifických států může docházet k vysokému podílu ubytovaných u rodiny a známých (v případě Slovenska), nebo k jiným typům ubytování, z kterých je prakticky nemožné získat data o přenocování návštěvníka.

GSM měření je schopné efektivně a plnohodnotně měřit kvantitativní charakteristiky a doručit přesné výsledky

SBĚR DAT VE VNITROZEMÍ

OVĚŘENÍ DEKLAROVANÝCH VÝDAJŮ NÁVŠTĚVNÍKŮ

Shrnutí výsledků

Hlavní zjištění

Porovnání vzorků

Zkoumané soubory z roku 2015 a 2013/14 jsou z hlediska složení velmi podobné. Nicméně menší rozdíly ve složení obou souborů indikují, že v roce 2015 byli dotazováni respondenti, kteří mohli teoreticky uvádět:

- Mírně vyšší částky utracené v ČR
- Mírně vyšší podíl finančních prostředků utracených před návštěvou ČR
- Mírně nižší podíl (nikoliv částka) výdajů za dopravu a PHM kvůli průměrnému delšímu pobytu

Výdaje před cestou , částka v Kč/osobu/den (očištěné hodnoty)			
	2015	2013+2014	rozdíl
Průměr	1 411	1 446	-35
Median	916	690	226

Výdaje během cesty , částka v Kč/osobu/den (očištěné hodnoty)			
	2015	2013+2014	rozdíl
Průměr	1 740	1 354	386
Median	1 190	960	230

Domníváme se, že mírné zvýšení vykazovaných částek v Kč na osobu a den je v největší míře zapříčiněno:

- I. posunem v čase (mezi roky 2013 a 2015 docházelo ke zvýšení výdajů PCR, což potvrzují i závěry STEM/MARKU)
- II. Drobnými odlišnostmi v charakteristikách vzorku
- III. změnou chování u nákupů v zemi původu (před příjezdem do ČR)

Naopak se domníváme, že rozdíly nejsou zapříčiněny:

- I. změnou metodiky při získávání vzorku
- II. změnou dodavatele šetření

Hlavní zjištění

Problém dotazování v průběhu návštěvy

Podíl strávené doby v ČR a podíl vydaných peněz			
	Podíl strávených dní (%)	Podíl vydaných peněz (%)	Rozdíl (%)
0-20%	10,7	8,2	2,5
20-40%	14,9	18,0	-3,0
40-60%	23,9	20,0	3,9
60-80%	26,6	27,4	-0,8
80-100%	23,9	26,4	-2,6

Větší část respondentů byla dotazována až po polovině svého pobytu. Jen malá část z nich byla dotazována na počátku návštěvy.

Existuje jasná a silná závislost mezi podílem strávené cesty a podílem vydaných financí. Jinak řečeno, objem vydaných peněz je závislý na době pobytu.

Ověření výdajů uvedených v dotazníku (Q)

	UTRATILI VÍCE NEŽ UVEDLI V Q	UTRATILI MÉNĚ NEŽ UVEDLI V Q	UTRATILI STEJNĚ JAKO UVEDLI V Q
Počet	38	23	25
Podíl z celku	44 %	27 %	29 %
Rozdíl %	+19,1 %	-13,5 %	0 %
Průměrná částka Kč	+2.580 Kč	-1.454 Kč	0 Kč
Celkový průměr		+4,8 %	
Celková částka		+751 Kč	

Celkový rozdíl je +751 Kč, což je o 5 % více, než jsou částky uváděné v dotazníku.

Doporučení pro sběr dat PCR

Domníváme se, že sběr dat pro zjištění výdajů zahraničních návštěvníků ČR **je možné realizovat i v podobě, která byla pilotována v roce 2015**. Ověření uváděných výdajů přineslo zjištění, že **respondenti jsou schopni odhadovat uváděné částky v průměru (!) dobře i v průběhu návštěvy**.

V takto nastaveném šetření však nebyli zachyceni jednodenní a tranzitující návštěvníci ČR. Pro zjištění jejich výdajů je tak metoda nevhodná.

V případě rozhodnutí o realizaci šetření v současné podobě doporučujeme:

- Souběh „klasického“ šetření PCR a nové metody
- Při alternativní metodě dotazovat systematicky **pouze osoby, které se v rámci pobytu v ČR již blíží k jeho konci**
- Vyřešení zjišťování informací od **jednodenních a tranzitujících návštěvníků**
- Realizovat alternativní způsob šetření alespoň na počátku v obdobném rozsahu jako stávající

Při alternativní metodě je možné uvažovat některá opatření, která při současném systému možná nejsou. Patří mezi ně např.:

- „Plovoucí“ měsíční počty rozhovorů reflektující skutečnou návštěvnost ČR (vycházející z údajů minulého roku), tzn. navýšení počtu rozhovorů v exponovaném období a naopak snížení počtu mimo sezonu.
- Zařadit specifická místa dotazování dle sezóny (např. v zimě Špindlerův Mlýn apod.)
- Dotazovat přímo na turisticky nejvíce exponovaným místech (krajská města, Č. Krumlov, K. Hora...), ale také na hraničních přechodech (jednodenní, tranzitující). Opatření zajistí vhodný mix respondentů pro šetření.
- Možnost ověření výsledků výdajů zahraničních návštěvníků pomocí on-line šetření v zahraničí. Jedná se o relativně levnou metodu, i když s upozorněním, že vzorky takto získaných osob budou velmi malé.

Připravily společnosti ppm factum research a O2 Czech Republic a.s.

VOJTĚCH HÜNDL
ppm factum research s.r.o.

Office Park Nové Butovice / A
Bucharova 1281/2, 158 00 Praha13

Mobil: +420 731 403 626
Tel.: +420 233 111 008
E-mail: hundl@ppmfactum.cz
www.factum.cz

JAKUB MAŠEK
O2 Czech Republic a.s.

Za Brumlovkou 266/2,
Praha 4, Michle, 140 22

Mobil: +420 720 758 063
Tel: +420 271 481 959
E-mail: jakub.masek@o2.cz
www.o2.cz

